

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 17 • год. ХСIV • 11 септември 2014 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ДЕВЕТИ НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ФОЛКЛОРЕН СЪБОР

„Богородична стъпка“ събра хиляди изпълнители

РОСИЦА РАНЧЕВА

На 9 и 10 август 2014 г. Старозагорските минерални бани се превърнаха в столица на българското фолклорно богатство. Сред тучните поляни и вековни дървета на прославения курорт, с небесната закрила на Божията Майка, за девета поредна година се събраха носителите на българския дух и талант – над 3500 малки, големи и възрастни певци, танцьори, инструменталисти, разказвачи, майстори на народните занаяти, добронамерени веселяци от над 100 общини от четирите краища на родината.

Организаторите на събитието – Община Стара Загора, Съюз на тракийските дружества в България, Тракийско дружество „Одринска епопея“, кметството на Старозагорските мине-

рални бани и Обществото за фолклор винаги са били перфектни домакини, но този път надминаха себе си. Теренът, на който се разиграха обредите и обичаите, изпяха се няколко стотици песни, изиграха се десетки танци и беше подреден и почистен. Осигурени бяха десетки кебапчийници и бирарии, дълги маси и пейки, огромна „Улица на занаятите“ с над 60 майстори, които на живо показваха устальска си; по цялата западна дъга – истински панаир; безплатни микробусчета превозваха на всеки час желаещите до светото място „Богородична стъпка“. За всички се предлагаше всичко според джоба и пазарлък – от специалния квасен с жива мая хляб на всеизвестния вече Богдан, шекер-памук, ябълки и петлета, бижутерия, играчки, сувенири и армагани, антики и старо оръжие, икони, дрехи,

обувки, шапки, знамена...

За най-малките посетители на събора години наред голям интерес представлява организираният Детски пленер – „Майсторете ръчички за радост на всички“. Бяха нарисувани десетки рисунки, с които в началото на учебната година ще бъде подготвена изложба.

За втора година под букаците се появи голям „Селски двор“, в който имаше позабравени вещи от бита на тракийци, служили на хората до преди да навлезе модерната техника. Освен обредите и обичаите, която бяха представени в естествена среда, тук беше мястото за надиграването за едната чест и слава, и то само от млади хора.

Продължава на 4-а стр.

ТОДОР КОРУЕВ

Реджеб Тайип Ердоган стана първият пряко избран президент на Турция. Той бе 12 години премиер и влезе в президентския дворец с намерението да промени из основи ролята на държавния глава, който досега бе нещо като церемониалмайстор. Свикнал да управлява с неограничена власт като премиер, той сега ще се опита да промени конституцията, така че тя да даде повече права на президента. Дори да не успее, тъй като е необходимо мнозинство от

ще направи усилия да се възстановят преговорите между двете страни по спорните въпроси, сред които е и обезщетяването на имотите на българските бежанци от Източна Тракия. По този висящ въпрос няма напредък, за съжаление вече няколко правителства не полагат усилия за решаването му, сякаш работят в угода на Турция, чиято цел е една – протакането му. Механизъм на преговорите – съвместните междуправителствени заседания – сега бездейства. Външният министър Даниел Митов,

Поглед към „Нова“ Турция

две трети в парламента, Ердоган сам ще си „заграби“ повече власт. Първо, защото управляваща е неговата Партия на справедливостта и развитието, второ, негов наследник на премиерския пост е съратникът му Ахмед Давутоглу, който откровено събуди „неоосманитски настроения“ в обществото и двамата ги подхранват, трето – висшите военни, които бдяха за светския характер на Турция, са елиминирани, а това дойде дюзеш за ислямистите. И колкото Ердоган да определи Турция като светска държава с религиозни свободи, той не може да прикрие подкрепата си за ислямизацията. И затова мнозина се съмняват колко е верен на идеите на Ататюрк.

От програмата, представена от Ахмед Давутоглу, стана ясно, че кабинетът ще се стреми към икономически и политически напредък, към уреждане на кюрдския въпрос и не на последно място – към по-бързо присъединяване на страната към Европейския съюз, като ще настоява за отваряне на замразените глави на преговорите. Гърция е бясна на Ердоган за неговото посещение в Северен Кипър, в което показа, че не зачита решенията на Европейския съд за правата на човека. България също има нерешени проблеми с Турция и естествено е да се пита каква ще бъде нашата външнополитическа линия.

Да приемем, че „самотното“ присъствието на Росен Плевнелиев на коронацията в Анкара, бъде оценено от турския му колега. Но не съм убеден, че президентът ни

Тодор Коруюв

нищо, че е за кратко на този пост, дай Боже да е запознат с тракийската болка, трябва да потърси по-добра комуникация с колегата си от Анкара и да се подтикне работата на постоянната комисия. Гласът на българските евродепутати не е без значение при оценката как Турция изпълнява критериите за встъпване в ЕС. Този факт може да се използва от нашите управляващи.

Има и други въпроси, които са свързани с отношенията между двете страни – например газовите връзки и водите. Очаква се нова бежанска вълна, по-голяма част от бежанците влизат у нас през Турция, но огромен е и броят на нелегалните имигранти, с общи усилия те трябва да бъдат спрени. Все по-често се залавят и джихадисти. У нас бе разбита банда, отпечатала 10 000 сирийски паспорти, към което проявиха интерес и турските тайни служби. Жалко, че служебният кабинет отложи проекта да се оградят и останалите 131 км. по границата с Турция.

По пътя на добросъседството и сътрудничеството между двете страни може да се върви само, когато пътят се разчисти от предишни „грехове“ и „недобори“. Дано това се разбере от когото трябва!

Да защитим тракийската кауза

Г-н Премянов, предстоят избори. Но СТДБ, чрез „Политически клуб Тракия“ няма да участва самостоятелно в изборите.

- Тракийската кауза е национална кауза. Логично е да се очаква, че тракийци трябва самостоятелно да участват в изборите, или да търсят своето представителство в листите на други политически партии или коалиции. Ние нямаме коалиционно споразумение с никого и затова смятам, че най-правилното послание, което можем да отправим към тракийци, е да гласуват по съвест.

- Известно е, че тракийската организация в своята многостранна дейност е била подкрепяна от различни институции, партии и личности, част от тях участват в изборите.

- Разбира се, в различни етапи сме получавали подкрепата и

съдействието на различни личности, политически сили, коалиции. Ние нямаме право да забравяме това. И затова без да забравяме съдействието, което ни е било оказвано от Коалиция за България, от БСП, от Георги Първанов и Ангел Марин, Маргарита Попова, министри, народни представители, евродепутати и от други дейци, нека за тези избори тракийци да потърсят в платформите на различните участници в тях, своите интереси и готовност да защитят тракийската кауза. Нека да припознаят и личностите, които са доказали, че подкрепят тракийци и уважават тракийската кауза като национално значима.

Ние сме огромна общност от българския народ, която има свои-

те проблеми, наследени от миналото, но и в днешно време тракийските българи и всички техни сънародници се нуждаят от политика насочена към развитието на българските региони и социална защита, в контекста на общата цел – България да бъде силна и модерна европейска държава, която не забравя своя корен като славянска православна общност.

СТОЯН РАЙЧЕВСКИ

Продължение от миналия брой

РАЗОРЕНИЕ НА БЪЛГАРИТЕ СЛЕД НЬОЙСКИЯ МИРЕН ДОГОВОР ОТ 1919 Г.

Ние искаме от българското правителство да изпълни своя дълг и да заяви на света, че с даването Тракия на Гърция, дипломатите поставиха една мина под Балканския полуостров, че с поставянето на тази мина, тъй наречената цивилизована Европа става единствено отговорна за неизбежните бъдещи кръвопролития...“

Това събрание на българските интелектуалците приема на края една „Протестна резолюция против присъединяването на Тракия към Гърция“, предложена от проф. Ст. Романски и гласувана единодушно от всички присъстващи, в която се казва:

„Българският народ, който е жертва на старата политика на съперничества между Великите сили на изток, води тежки борби и даде скъпи жертви за тържеството на народностното начало и сложи оръжieto си с твърдата вяра, че прогласената победа на правото няма да бъде за него източник на нови, още по-тежки изпитания. С болка на сърце трябва да се констатира, че от примирието насам положението на България е ставало все по-тежко... Наложеният на нашия народ договор в Ньой, осъден вече от всички предвидливи умове като една несправедлива и една грешка, нанесе смъртоносен удар на правата на българското племе и на развитието на българската държава... Решението на Конференцията в Сан Ремо, което напук на всички географски, етнографски и икономически съображения и въпреки многократно и категорично изразената воля на тракийското население, дава Тракия на Гърция, съставлява ново насилие над съвестта на това население... Като изтъква всичко това, Съюзът на българските учени, писатели и художници от името на цялата българска интелигенция въстава най-енергично против великата неправда, която се извършва над българския народ...“

Конференцията в Сан Ремо на силите победителки от Първата световна война решава да се даде на Гърция не само Западна, но и Източна Тракия с граница близо до Чаталджа. Въпросът за Западна Тракия се повдига отново през месец август същата 1920 г. в Севар, когато трябва да се определят границите между Турция и Гърция. Член 1-ви от Севарския договор, подписан на 10 август 1920 г. между Главните съюзени сили и Гърция относно Източна и Западна Тракия гласи: „Главните съюзени и сдружени сили декларират, че прехвърлят на Гърция всички права и титри, които имат по чл. 48 от договора за мир с България, подписан в Ньой на 27 ноември 1919 г., върху територията на Тракия, които принадлежат на българската

монархия и, които са посочени в казания член...“

С член 45-ти от този договор се обезсилват обещанията, дадени на България за гаранция на свободата за икономически излаз на Бяло море, дадени ѝ по член 48 на Ньойския договор. Така договорът в Севар, при подписването на който не е присъствал български делегат, унищожава и малката надежда оставена в Ньой за свободен достъп на българите до Бяло море. Поради отказа на Турция да ратифицира Севарския договор, въпросът за Западна Тракия остава открит, въпреки, че Гърция фактически бе влезла вече в нейно владение още на 29 май 1920 г. Конференцията в Лозана от 22 ноември 1922 до 31 януари 1923 г. отхвърля предложението да се разглежда въпросът за Западна Тракия, считайки, че тя е дадена вече на Гърция, но прави опит да осигури икономически излаз на България на Бяло море. Тя натоварва една подкомисия, начело с генерал Вейганд, която трябва да изготви условията за една демилитаризирана зона с постройка на българско пристанище в Дедеагач. Българската делегация намира за неприемливи изготвените две предложения от подкомисията за пристанище при Дедеагач или при Макри и ги отхвърля, като преди да напусне Лозана тя връчва на всички делегации една нота, предупреждаваща за разочарованието, което ще изпита българския народ, когато узнае за решението на конференцията, отнела и малките дадените му от последните договори надежди за свободен достъп до Бяло море. На втората Лозанска конференция от 23 април до 24 юни 1923 г. българска делегация въобще не е поканена да присъства и българските искания не се повдигат ефикасно при разискванията. България получава покана едва в края на конференцията само, за да подпише документите. С отстъпването на Караагач на Турция силите победителки окончателно осуетяват възможността България да получи поне обещания ѝ свободен излаз до Бяло море чрез железопътната линия Свиленград – Дедеагач.

Отнемането на свободния излаз до Егейския бряг е само едната страна от поредната несправедливост спрямо българския народ, проявена и на конференциите в Лозана. Тези решения предизвикват нова голяма вълна от българ-

ски бежанци към България. Българското население започва отново да бяга от Западна Тракия веднага щом там се поставя началото на гръцката окупация. Ето какво казва изследователят на Тракия Анастас Разбойников по този повод в книгата си „Обезбългаряването на Западна Тракия 1919–1924 г.“: „Отначало те (гръцките власти) започнали да заплашват и да заставят българското население да подписва декларации, че е от гръцка народност. А от 1920 г. те вече започнали да прилагат спрямо българите: боя, затвора, заточванията и икономическото разорение на цели села. Разорението докарвало мизерия, мизерията – болести и смърт. Заточенията започнали през месец януари 1921 г., отначало поединично с първите българи от селата и градовете, докато се стигнало до масово вдигане, ограбване и заточване на цели села – със старците, жените и децата. Това продължило през 1922 и особено през следващите 1923 и 1924 години.“ Само за времето между двете конференции в Лозана от ноември 1922 до юли 1923 г. в България пристигат 20000 нови бежанци от Западна Тракия. След разгрома на гърците в Мала Азия във войната им с Турция през 1922 г. положението на тракийските българи се влошава още повече. Западна Тракия и Югоизточна Македония са единствените места, където гръцките власти са могли да настанят хилядите гръцките бежанци, прогонени от Мала Азия. При тези обстоятелства гръцкото правителство се отказва от предварителния си план за постепенно погърчване на тамошното българско население и пристъпва към неговото насилствено прогонване чрез заточване и репресии. „За едно късо време след този погром Западна Тракия се изпълни с десетки и стотици хиляди гръцки бежанци от всички краища на Турция – пише Георги Попаянов в книгата си „Народностен лик на Западна Тракия“ – За да се открие земя за тяхното заселване, българите трябвало по-скоро да бъдат прогонени от родните им места. Поради това терорът срещу българското население се засилва още повече, както от отговорните фактори, така и от придрошлите нови гръцки заселници, които заемали българските села, присвоили имотите на българите и ги прогонвали от собствените им огнища. В упражняването

на този терор не останала безучастна и военната власт.

Д-р Никола Калусhev публикува през 1922 г. във вестник „Мир“ в броя му от 13 март с.г., една инструкция до атинското правителство до началника на окупационния корпус в Тракия – генерал Замбракакис, в която се казва следното: „Действайте систематично, като упражнявате морален, дори и физически терор срещу всичко, което се нарича българин и българско. Унищожавайте всякаква българска култура, която напомня за България и би спомогнала за поддържане будно съзнанието на българите в поверената ви област!“

Под натиска на настъпващите турско сили в Западна Тракия се концентрира стохилядна гръцка армия, която разорява местното българско население, тъй като тя умишлено бива разквартирувана в българските села. Започват нови размествания и разселвания на останалите в тази част на Тракия българи, увеличава се броят на заточените по гръцките острови. Българите биват заточвани главно по беломорските острови Крит (около градовете Канея, Ретимо и пристанището Суди), Милос, Китеира, Митилин, Хиос и др. По това време на заточение са изпратени 25000 българи, което представлява близо половината от останалото след гръцката окупация българско население в Западна Тракия. Най-силно страдат българите в Гюмюрджинска, Дедеагачка и Суфлийска околии, тъй като българското население от останалите беломорски околии успява своевременно да избяга преди гръцката окупация. Много от заточените по островите българи, особено децата и старците, умират от глад и болести. Само от село Домус дере, Лариска околия, от глад и болести умират около 200 души. На 147 от тях Анастас Разбойников установява точно имената и възрастта в проведената от него анкета, подобна на тази, на Милетич от 1913. Най-много жертви през 1922–1923 г. са дали задочниците от масово изселените български села: Домус дере, Чобан кьой, Калайджи дере, Дервент и др. „Смъртта е косяла българите и след завръщането им по родните огнища в Западна Тракия, особено през зимата на 1924 г. – добавя Анастас Разбойников в цитираната му по-горе книга – Селата си намерили разоре-

ни и опустошени... Гръцките жестокости в Западна Тракия наподобяват турските ужаси. Да се стои там вече било невъзможно. Само бягството в България давало спасение...“ Поради описаните насилия през месец април 1923 цели села от Западна Тракия, като Лъджа кьой, Чермен и др. се изселват в пределите на Българската държава.

Въпреки усилията на властите да прикрият действията си, насилията над българското население в Западна Тракия стават известни на европейската общественост. На 1 март 1923 г. българският делегат в Обществото на народите подава нота във връзка със заточаванията на българското население по егейските острови и в Тесалия. По внесената нота стават разисквания, протоколът на които се изпраща до Главните съюзени сили със съответните препоръки, но резултати не последват. Заточванията и принудителните изселвания на българското население продължават и след това и това е отразено ясно в следните редове от анкетата на полковник Корф и коменданта Дерувер – делегати в Смесената гръцко-българска комисия по изселването: „Изпращанията в изгнание се проточваха в продължение на много седмици през месеците февруари и март 1923 г. От всяко село изпращането се извършвало внезапно. Неподготвените селяни са тръгнали на път без багаж, напускат всички свои имоти и посеви. Така около 1500–2000 семейства са били изпратени на заточение по островите и Тесалия. За да се спасят от изгнание, много българи от пострадалите и от съседните села търсят спасение в България, като преминават българската граница... През 1923 г. изпратените в изгнание и останали живи българи са били върнати от островите и Тесалия. Те бяха в мизерно и плачевно състояние. Молеха, щото България да им отвори границите си и да им позволи да минат на нейна територия, защото, когато се завърнаха в родните си огнища, намериха къщите си празни и умираха от глад...“

По свидетелства на летописците през есента на 1922 и през цялата 1923 г. много кървани бежанци напускат родните си места в Тракия и „голи, боси и убити духом“ се насочват към границата на свободното българско отечество. Както отбелязва историкът на Тракия Георги

Попаянов, не са били само интерниранията, с които властите са прогонвали българите от родните им места. За да постигнат целта си, те са прибегвали „до арести, разкарвания по съдилища, побои до осакатяване и пребиване, до обири и рушвети, дори до безчестия и всякакъв вид морален и физически терор.“ Най-много пострадат селата Кушанлий, Кутруджа, Чадърли и др..

Това, което не успяват чрез репресии и сплашвания, гръцките власти постигат с прилагането на т.н. Конвенция за доброволно изселване на малцинствата, сключена още в Ньой, отначало за българите в Македония, а по-късно приложена и за българите в Западна Тракия. Според тази конвенция двете съседни държави е трябвало да улеснят доброволното изселване на своите малцинства, за каквато цел били създадени и специални смесени комисии. Гръцката страна, обаче назначава своята комисия едва на 1 март 1924 г. Тя умишлено забавя назначаването и функционирането на своята комисия, за да може междувременно да се приключи с прогонването на българите по недоброволен начин, който освобождава правителството и от по-нататъшни задължения. Тази конвенция всъщност представлявала, както сполучливо отбелязват съвременниците, само „едно префинено средство за прогонване на българите“ през 1924 г. „Ето по този начин – завършва Аянов книгата си за съдбата на западнотракийските българи – между 1920–1924 г. се извърши за трети път обезбългаряването на Западна Тракия след варварското нахлуване на гърците в нея.“

Същата политика гръцките власти провеждат и спрямо българите в Егейска Македония. За да предотврати европейска намеса гръцката страна се съгласява да се сключи между България и Гърция при посредничеството на Обществото на народите Женевският протокол за малцинствата от 29 септември 1924 г., отнасящ се до покровителството и правата на българското малцинство в Гърция, осъществявани от представители-чужденци в Смесената гръцко-българска комисия по изселването. Поетите от гръцката страна задължения остават само на книга. Гръцкото Народно събрание с решение от 3 февруари 1925 г. отхвърля прилагането на протокола в Гърция. Предполага се, че това решение е било взето и под натиск на сърбите, които не желаели в официални документи да се говори за българи в Южна Македония. Обществото на народите също абдикира от поетите от него задължения по тези протоколи.

Така българското население на гръцка територия е било оставено изцяло на произвола на властите.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ И ПРЕДТЕЧИ

ЕЗИКЪТ БЪЛГАРСКИ КАТО УБЕЖИЩЕ НА ДУХА

НИКОЛА ИНДЖОВ ПРЕДСТАВЯ ВИДНИ
СЪВРЕМЕННИ ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ,
ПОТОМЦИ НА ТРАКИЙСКИ БЕЖАНЦИ

Отдавна съм убеден, че поетесата Светла Караянева, потомка на бежанци от Доган Хисар, Белморска Тракия, е трепетна тракийска муза в днешната българска поезия. Нейните стихотворения се появяват не само в широката литературен свят, но и в едни съкровени състояния на съвременника, когато

Човекът с книга в ръка освобождава душата от мръсните наноси на злощастния ни живот и се възправя в подножието на Отечеството. Там е Светла Караянева, там тя е превърнала езика български в убежища на духа. И нас ни въздига там.

Светла Караянева е родена в Златоград. Завършила е

българска филология в СУ „Св. Климент Охридски“. Автор е на два учебника по български език за чуждестранни студенти и на пет стихосбирки: „Татковина“ (1997), „В ъгъла на чудесата“ (1999), „Множество думи“ (2002), „Аквариум“ (2004), „Късен колизеум“ (2006). Има публикации в

редица вестници, литературни списания и сборници. Наградена е със Златен плакет за поезия от Третия национален поетичен конкурс на ТВ „Веселина“ и Сребърен дъбов лист (I награда) от конкурса „SMS – поезия“ (НДК, 2005), втора награда от Националния конкурс за поезия „Яворови дни“ (2006), годишните награди за поезия на Дружеството на писателите – Пловдив (2005, 2007). Работи като преподавател по български език в Аграрен университет – Пловдив.

Предлагам ви някои нейни стихове.

Снимка от началото
на XX век

Любовта, която движи слънцето
и другите звезди
Данте, „Божествена комедия“

Няма бяла рокля, ни воали.
Семпла рокличка сама уши.
Бялото море ще ги погали,
болката когато заглуши.

Баба и така си е красива.
Дядо ми до нея е напет
и щастливо гледа в обектива
с черния костюм, назаем взет.

Три войни зловещо се надвесват.
Родното гнездо остана блян.
И Българите вече две са,
синорът – дълбоко изоран.

Но на снимката сияе цяла
тяхната единствена любов.
И като в старинно огледало
избледня животът им суров.

В по-добрия свят преди години
божата ръка ги приюти.
И когато мълния премине,
ще ги снима, като и преди.

ПЪТЕЛЯ

Баща ми неочаквано си тръгна.
Сърцето му забрави да тиктака.
Часовникът на пулса му забързан
стрелките закова във полумрака.

И чувах как петелът кукурига.
Свистяха арахангелски крилата.
И здрачът, посинял като индиго,
повтаряше бездънно пустотата.

И бавно слизаше Исус от кръста.
Ридаеше душата наранена.
В ръцете ми, задъхана, безвърстна,
изстиваше самотната вселена.

Свещеният на дедите

Португалският език – моето отечество...
Фернандо Песоа

Съскат съгласни,
блъска се гласните
ъглести.
Ж като жило,
Ч като чубрица,
Ъ като Ъглен.
Някъде в бездните –
ерове, сигли, падежи.
Някъде в ехото –
носовки под носа си
мърморят.
Членесто членестото,
тромаво лазиш по гънките
мозъчни –
с трите си рода, числата,
-ът/-ят, -та, -то, -те.
В дебри глаголни –
бъдеще в минало,
нещо не свършва
в минало свършено.
Имало, нямало...
Още глаголиш,
още те има,
жива зазиждаш ме
в строфи и стихове.
Думи в опинци, думи с шпори,
думи наемници, думи с корени.
С хляб и сол
срещат латинците
буквите кирилски.
Камо грядеши?
В тебе съм, в мене си,
твоя синтаксис
срича сърцето.
Брат мой, враг мой,
малка родино!

Вавилон

Ти, един във всичко,
кажи кой съм аз,
кажи: аз съм ти.

Джеляледин Руми

Ще науча езика ти.
Дума по дума, сричка по сричка.
И гласните ще пеят,
съгласните ще звънят.
Летен дъжд в съня ми.
Красиво е словото,
което не разбирам.
Играта на устните,
крепостта на зъбите,
градините на любовта...
Блика Ефрат
по зелените тераси,
някъде роби
въртят колелото.
Висока е кулата,
издига се на възбог.
И няма да я довърши
разрушената реч,
разпилените говори.
Ще науча езика ти.
И думите ще преминат
предсърдията на града,
с корени ще се впият.
Високите градини на любовта,
семе в глината.
И слънчева влага –
разлива се словото,
филизите търсят
пролуки във смисъла.
Разбираш, разбирам –
аз съм ти, ти си аз.
Семирамида,
съцветия в сърцето.
Дресиран папагал
в клоните.
Кажи: аз съм ти...

Градина за птици

Сред птиците в градината библейска
дърветата отрупани не брах.
И мамеше змията с чародейства,
но ябълка да взема не посмах.

Долитаха скорци, врабчета, врани,
в черешите пируваха безспир.
Сърцето ми, черешка накълвана,
се молеше във своя манастир.

Пчели и ангели, и пеперуди
опрашваха зеления всемир.
А охлови в дъждовната възбуда
листа бродираха надлъж и шир.

И ето, есента дойде на пръсти,
овошките обра, цветята скри.
Хвъркатите – зайкнали, чевърсти,
се върнаха в далечните гори.

В гнездата си и зимата възможна
отнесоха дори и моя грях.
Нахраних птиците. Кажи ми, Боже,
напрасно ли на този свят живях?

„Богородична стъпка“ събра ...

Продължава от 1-а стр.

Събитието уважиха Красимир Премянов, председател на Съюза на тракийските дружества в България с цялото ръководство – Румяна Вълчева, ген.- майор Нонка Матова, Яни Янев, Петър Ошавков, член на ВИК, Петра Мечева, председател на Тракийското дружество „Одринска епопея“, един от основните организатори, на която принадлежи идеята за «Богородична стъпка». Сред гостите бяха още Н.Пр. Буян Саптомо, посланик на Индонезия в България, Антон Киссе, председател на Асоциацията на българите в Украйна, председателят на Общинския съвет на Община Стара Загора Емил Христов, общински съветници, и домакинът – кметският заместник на Старозагорските минерални бани Станчо Станев, Ваня Михайлова, президент на „Зонта клуб“, Стара Загора и др.

Съборът бе открит с развълнуваното слово на зам. кмета на Община Стара Загора Иванка Сотирова, която благодарно на всички участници и гости за оказаната чест да гостуват на „Богородична стъпка“, пожела им достойно представяне, нови приятелства и ги покани на Десетото издание на празника.

Красимир Премянов благодари на Община Стара Загора и заяви, че на „Богородична стъпка“ „претвърдихме любовта си към българската фолклорна традиция“. Този събор посвещаваме на 170 години от рождението на Капитан Петко Войвода и 100 години от разорението на малоазийските българи. И още: благодарим на Петра Мечева като инициатор и организатор за утвърждаването на тракийския събор през годините.

Петра Мечева в своето слово се обърна към гостите дошли от всички краища на нашата прекрасна България. „Вие каза тя: носите полъха на Пирин и Рила, на Странджа и Родопите, на Дунава

и Черно море. Вие носите съхранения български дух от вековете, дълбоко внедрен в нашата самобитност, който ни прави истински българи. Днес вас ви посреща тракийската Сърнена Средна гора. Тук витае духът на древните траки чрез феномена „Богородична стъпка“. Тук ви посрещаме ние, тракийци и гражданите на Стара Загора, клана, горена и възкръснала и пак останала българска земя».

Петра Мечева изказа сърдечна благодарност на Община Стара Загора в лицето на младия, енергичен и амбициозен кмет Живко Тодоров, на Емил Христов, председател на Общински съвет, на Ваня Сотирова, зам.- кмет, потомка на тракийски българи от Беломорска Тракия, на действената Диана Атанасова, началник отдел «Култура», на Крум Георгиев, големия фолклорист, потомък на тракийски българи, на кмета на Старозагорските минерални бани, Станчо Станев, на младежите от Младежката организация към Тракийското дружество – Цанко Атанасов, Димитър Бишев, Христомир Личев, Георги

Димитров, Петя Колева Николай Хаджиев, Димитър Янков, Павел Динев и др. Това е екипа каза тя, който работи целогодишно заедно с Тракийското дружество за перфектната организация на събора.

Накрая Петра Мечева покани участниците и гостите на събора в 18,30 часа на Юбилейния концерт посветен на 170 годишнината от рождението на великия

Загора“, пресъздаде правдиво и талантливо образа на героя в едноименния филм. В концерта имаше специално участие и Валя Балканска, носеща полъха на Родопна планина, където Капитан Петко войвода е действал с четите си. Участва и Народен вокален ансамбъл „Вера“ от гр. Самара, Русия страната, която даде високото звание на героя на Тракия „Капитан“.

българин Капитан Петко Войвода със специалното участие на Васил Михайлов, потомък на тракийски българи от с. Мараеш, Беломорска Тракия и удостоен с високото звание „Почетен гражданин на град Стара

На незабравимия със силното си въздействие концерт неостаряващият 77 – годишен Васил Михайлов пях на живо песни от филма – „Капитан Петко войвода“. На сцената заедно с него беше представителен Тра-

кийски женски народен хор към Тракийско дружество „Одринска епопея“.

Десетина красиви, облечени в зелени кафтани млади жени, на главите с диадема, привлякоха вниманието на огромната публика. Пратеничките на побратимения руски град „Самара“ от хор „Вера“ предадоха своя песенен привет на публиката с възторг и въодушевление.

Със своите бурни аплодисменти за пореден път българите показаха благодарността и чувствата си към братския руски народ – освободител. Накрая Тракийско дружество „Одринска епопея“ връчи поздравителен адрес и награди със специалната награда на дружеството хор „Вера“ с худ.ръководител Галина Жукова. В адреса се казва: „Вашето участие в Юбилейния концерт е символ, че връзките между България и Русия са неразрушими“.

След концерта хилядната публика се пренесе на другото невероятно събитие – нестинарският танц „Магията на огъня“, с който завърши първия ден на събора.

Въпреки, че съборът

няма конкурсен характер, със специални плакети бяха удостоени съставите „Бакаджик 7“ от Карнобат, Тракийско дружество „Капитан Петко Войвода“ Варна, Пенсионерски клуб на Ръжево Конаре, Старо село, Тутраканско, Ходница Великотърновско, с. Гърляно Кюстендилско, Кърналово, Петричко, Ясеново – Казанлъшко, Кабиле – Ямболско, Крушовица – Плевенско, с. Казанка – Старозагорско, гр. Гълъбово и Любимец и др.

Със специалната награда на кмета на Община Стара Загора бе удостоена танцова група за автентичен фолклор при Клуб „Детелина“, с. Кабиле, общ. Тунджа. Специалната награда на Тракийско дружество „Одринска епопея“ отиде при женската фолклорна група при НЧ „Васил Левски 1934“ – с. Радовец, общ. Тополовград. Наградата на Тракийско младежко дружество „Капитан Петко Войвода“ се връчи на детския танцов състав „Тракийче“ при НЧ – „Йордан Колев 1928“ с. Трилистник, общ. Марица. Наградата на Зонта клуб Стара Загора отиде при детско-юношеския танцов състав при НЧ „Войвода Генчо Къргов 1920“ – Гурково.

Четиридесет фолклорни певчески и танцови групи получиха диплом и плакет за принос в съхраняването и популяризирането на традиционната ни култура.

Връчени бяха над 170 грамоти за участия и сувенири.

Съборът беше закрит с концерт на индонезийския фолклорен състав „Очарователните рози на архипелага“.

Стартиралият през 2006 г., Национален тракийски фолклорен събор „Богородична стъпка“ успя за кратко време да се наложи като един от най-посещаваните и най-добре организирани фолклорни празници в страната. Жури и гости на форума споделиха, че остават с прекрасни впечатления, положителни емоции и очакване на новото, Десето юбилейно издание.

ПОКАНА

СТДБ и Община Маджарово организират на 27 септември в Маджарово **Национално тракийско поклонение „Ден на тракийската памет“**, посветено на 101 годишнина от разорението на тракийските българи.

Денят ще започне в 11 ч. с възпоменателно поклонение със заупокойна молитва пред Пантеона на загиналите

тракийци в Мемориалния комплекс. В 12 ч. ще бъдат поднесени венци и цветя пред паметниците на войводите Димитър Маджаров, Руси Славов и Капитан Петко Войвода. В 13.30 ч. ще има концерт на тракийски художествени състави и индивидуални изпълнители на площада в града. В 19 ч. ще има концерт на оркестър „Хасков“.

ПОКАНА

СТДБ, Тракийският женски съюз, кметството в с. Аврен, Регионалният съвет на тракийските дружества в Кърджали организират на 19 и 20 септември **Национален женски събор-поклонение, посветен на 100 годишнината от жертвите на с. Манастир в Беломорска Тракия и селищен празник Аврен**. Съборът ще започне на 19 със служ-

ба в църквата. В 10,30 ч. ще се отслужи заупокойна молитва в памет на жертвите. В 11 ч. ще е тържественото откриване с реквием за загиналите жени и деца. Следва поднасяне на венци и цветя пред паметника. В петък ще има увеселителна вечер с „Виеска фолклорна група“ и след това концерт на фолклорни състави.

ХРИСТИНА СТОЕВА

Пред мене е снимката на две млади, хубави, възторжени момичета. Близначки. И на други две сестрички. Фамилията на близначките е Крумовски, а на сестричките – Коларови. Родителите на Славка и Стефка са живели в с. Крумово, Варненско, а бащата на Цветанка и Милка, които живеят в с. Тополи, Варненско, правил каруци, двуколки, коли и ги нарекли Коларови. И една улица в селото носи това име. Чета автобиографиите им, в които през определен период (1960–1972) четирите момичета са участвали в дейността на Варненското тракийско дружество, което днес носи името на

Капитан Петко Войвода. С умиление разказват за проявите, в които са участвали и силно желаят и други да научат за тях. Тези прояви са им скъп спомен, а хората, с които са работили са незабравими за тях. Може ли да им откажа?

И четирите девойки били надарени със стройно телосложение, с общителен характер, с артистични способности и с гласове, пригодени за изпълнение на народни песни. Включили ги в певческия хор, в танцовата трупа и в драматичния колектив, въобще в художествената самодейност, ръководител на която била незабравимата за тях леля ВИДКА ПОПОВА. С видимо вълнение си спомнят за хубавите бавни тракийски

СТИГА ИМ ТАЗИ НАГРАДА...

песни, които Славка, било то като солистка или в дует със сестра си, е изпълнявала. Живи са спомените за срещите им с известната странджанска певица Магда Пушкарова и с народния певец Сава Попсаков. Не се забравят и представленията на старите български пиеси „Потурчила се“, „Сватба“, „Междия“ и още колко други, в които близначките Крумовски са изпълнявали главните роли. „Всички в състава се обичахме, уважавахме се и бяхме като едно цяло семейство“ – споделят сестри Коларови. Припомнят си участието на Катя и Иван Петлешев, споменават имената на трите двойки сестри от с. Бояна, от с. Тополи и от с. Крумово.

Къде ли не са ходили, къде ли не са изпълнявали заучения от тях репертоар: изнасяли са концерти в големите салони на варненските Тракийски и Македонски домове, на т.н. „Червения площад“ в града и в селата на Варненски окръг. „Голяма екскурзия правехме с безбройна колона от автобуси, препълнени с тракийци за отиването на Петрова нива по случай Илинденско-Преображенското въстание. Предната вечер, преди тържествата изнасяхме грандиозен концерт в Малко Търново. След концерта всички бяха с насълзени очи от умиление – споделя Славка Крумова. – През целия път и на отиване и на връщане пеехме тракийски

песни, изнасяхме концерти в граничните застави. Поднасяхме венци в града на паметника на Капитан Петко Войвода и на подводничарите на устието на р. Камчия. „Хубаво беше!“ – възкликва тя.

Много са хората, за които няма забрава, защото те, без да очакват някаква компенсация за вложения труд, се раздаваха безумно и безотказно, с ясното съзнание, че работят на ползу роду. И днес им стига тази награда да споменем с добро делата им. Списъкът, който са ми предоставили, е доста дълъг, но нали това е наградата за Паунка Станкова, Грозданка Тютюнджиева и Танка Балева, за Катя и Георги Чардаклиеве, за Еленка

Станкова, Стоян Джамбазов и за бай Янко Профиров, за Росица Маркова, Георги Коларов, Нина Сарандева и за още много други, които днес причисляваме към Клуба на ветераните, останали вечно живи в съзнанието ни. Поклон пред паметта им и вечна слава за делата им.

Забележка: Пожелах да науча нещо повече за произхода и семействата на близначките Крумовски и сестрите Коларови, но това оставам като тема на следващ материал.

И четирите самодейки произхождат, както те пишат, от „средно селски, честни и много трудолюбиви семейства“. Марийка Александрова Станева от с. Бояна, Варненско, е майка на близначките, а баща им се казвал Иван Желязков Станев и бил, както писахме, от с. Крумово, Варненски окръг. В семейството им се раждат четири момичета, които приемат фамилията Крумовски.

Продължава в следващия брой

„Петрова нива „ е священо място за българите

Поздравление на служебния министър на образованието и науката доц. Румяна Коларова до участниците в националния събор на легендарното място

Петрова нива е уникално място в българската история, което отразява легендарните отблясъци на древните траки и пази жертвеността на техните потомци. Петрова нива е священо място за всички българи – то е място на преклонение пред паметта на предците, отстояващи ревностно българската

кауза. Илинденско-Преображенското въстание е безспорен връх в национално-освободителното движение на българския народ, на борбата на тракийското и македонското население за гражданска и политическа независимост.

На 6 август, на Преображение Господне,

пламва пожарът на революцията в Странджа и Одринска Тракия. Илинденско-Преображенското въстание остава в пантеона на безсмъртните с имена на национални герои като Гоце Делчев, Даме Груев, Лазар Маджаров, Михаил Герджиков, Георги Кондолов. Трябва да отбележим, че наред с тях в националната памет остават и хилядите обикновени хора, за които името България означава Родина. Най-голямото извисяване в това въстание са създадените Крушевска и Странджанска република. Въпреки краткото си съществуване, малко повече от 20 дни, тези две републики остават в нашата история и демонстрират стремежа на българите от Тракия и Македония към национално самоопределяне.

Днес, 111 години по-късно, ние отдаваме своя скромна дан на почит и уважение пред саможертвата на българите от Странджа и Одринска Тракия. Нека не забравяме, че в съединението е силата на българите!

Хасковлии подредиха изложба

АНЕТА ГЕОРГИЕВА

Във връзка с честването на Деня на Хасково – 8-ми септември – рожденият ден на света Богородица, приета за закрилница на града, Тракийско дружество „Георги Сапунаров“ и Народно читалище „Тракия – 2008“, откриха изложба на възглавници от различни времена и с различни изработки. Сред тях имаше плетени, тъкани, бродирани и шити. Инициативата събра в клуба на дружеството десетки граждани, членове на организацията и нейни симпатизанти. Качеството на експонатите надхвърли всички очаквания, както на организаторите, така също и на посетителите от града. В изложбата бяха подредени над 100 бр. възглавници, а участничките бяха 17. Голяма част от възглавниците носеха в себе си духа на тракийските традиции. Историческа справка за ползването на възглавницата през вековете (още от времето на древен Египет и Китай) изнесоха жените от кръжока по „Художествено слово“ към НЧ „Тракия – 2008“ Кети Трингова и Здравка Сабахова. Докторът на историческите науки Красимира Узунова, експерт от Районния исторически музей, разказа за историята на възглавницата в региона на Хасково и нейното място в бита на тракийските бежанци.

Това събитие бе отразено с голям интерес от местните медии. За спомен от изложбата на всички участнички бяха поднесени – грамоти и подъръци подготвени от председателя на читалището Димитрийка Христова и секретаря Анета Георгиева.

Тридневни тържества в с. Свирачи

Съборът бе посветен на вековния юбилей от завръщането на малоазийските българи и събра няколко поколения свираченици, дошли в родното село да си припомнят историята и да се повеселят.

Председателят на СТДБ Красимир Преманов изпрати поздравително писмо до участниците в събора „100-годишнината от завръщането на дедите ни е спомен и вричане към паметта на тези, които са били принудени да напуснат дом, да отрежат корени и да ги пренесат тук, за да имаме историческа памет, се казва в поздравителното писмо на председателя на СТДБ.

Официалната част беше открита от кмета на Свирачи, Тянка Пехливанова и кмета на Ивайловград, Диана Овчарова, които припомниха колко е важно да съхраним родовата си памет и да не забравяме кои сме. Приветствия отправиха и Тодор

Вълчев – почетен председател на Тракийско дружество град Айтос.

По време на събора бе представен сборникът „Живо наследство“, събрал историята на дедите, традиционния бит и фолклор на селото. Част от информацията за сборника беше почерпена от най-възрастните жители на Свирачи. Организаторите бяха помислили и за

най-малките гости, като им бяха организирали интересни занимания в съботната сутрин.

Спектакълът, представен от самодейците на Свирачи „Завръщане към корена“, потопи гостите в атмосферата на местния фолклор и традиции.

Честването бе отбелязано с богата програма, подготвена от инициативния комитет. Рецитал изнесе Малоазийско дружество

Тероризмът като театър

РОБЪРТ КАПЛАН
СТРАТФОРТ

Обезглавяването на американския журналист Джеймс Фули от „Ислямска държава“ бе повече от ужасяващ и трагичен акт: по-скоро това бе истинска професионална филмова продукция, преднамерено изпълнена с въздействащи символи. Фули беше облечен в широка оранжева блуза, напомняща за мюсюлманските затворници, държани от САЩ в Гуантанамо.

Той направи признанията си убедително, сякаш бе репетирал. Палачът му, маскиран и облечен в черно, направи също толкова дълго изявление с невъзмутим британски акцент, отново оставяйки впечатлението, че е репетирал. Сякаш убийството бе на втори план в сравнение с изпратеното послание.

Убийството, с други думи, беше просто необходимост, за да се изпрати посланието. Както отбелязват експерти, има много по-болезнени начини да ликвидираш някого, ако наистина ненавиждаш жертвата и искаш тя да страда. Можеш да го изгоряш жив. Можеш да го изтезаваш.

А при обезглавяване жерт-

вата губи съзнание само секунди след като бъде прерязана главната артерия на врата. Само че обезглавяването е най-добрият метод за драматизма на едно видео, защото може да покажеш отрязаната глава в края. Използването на нож с късо острие вместо сабя също прави епизода посмръзващ и дълбок. Не искам да изглеждам жесток, безразличен или вулгарен. Само казвам, че без възможността случката да бъде заснета не би съществувал мотив да езекутираш някого по такъв начин.

Произвеждайки документална драма по свой ексцентричен начин, „Ислямска държава“ е искала да изпрати следното послание:

– Ние не играем по вашите правила. Няма граници за това, което сме готови да направим.

– Издевателствата на Америка над мюсюлманските затворници в Гуантанамо си имат цена. В края на краищата ние сме държава. Имаме свои врагове, както се вижда от видеото, и собствени начини да

се справяме с тях.

– Само защото не признаваме граници, това не означава, че ни липсва вещина. Можем да бъдем професионалисти като вас на Запад. Само чувайте британския акцент на нашия палач. Можем дори да снимаме кратко филмче по холивудските стандарти.

– Ние не сме като наркобароните в Мексико, които редовно обезглавяват хора и след това поставят клипове в интернет. Наркобароните изпращат послания само на местно ниво, целящи да сплашат хората в районите, които контролират. Затова светът почти не им обръща внимание. За разлика от тях ние от „Ислямска държава“ изпращаме глобално, метапослание. А посланието е следното: Искаме да унищожим всички вас в Америка, всички вас на Запад и всички в мюсюлманския свят, които не приемат нашето виждане за исляма.

– Ние ще триумфираме, защото нямаме задръжки. А това е така, защото знаем истината, че всичко, което пра-

вим, е одобрено от Бог.

Страст, дълбока вяра, политически протести и прочие неща нямат голямо значение в наши дни, ако не могат да бъдат излъчени. По същия начин изтезание и отвратителна смърт трябва да бъдат споделени с голям брой хора, за да имат ефект. Технологиите, за които надутите милиардери от Силициевата долина и Северозападното тихоокеанско крайбрежие казват, че ни е освободила с новите си форми на изразяване, ни върна също така към най-ужасяващите проявления на варварството. Комуникационните технологии са смятани за неутрални и са морално неутрални, въпреки че понякога могат да насърчат най-отвратителните форми на екхибиционизъм –

като езекуцията на Фули.

Ние сме се върнали в един средновековен свят на театър, при който публиката е глобална. Театърът, когато актьорите са добре подготвени, може да е сред най-мощните и проникновени форми на изкуството. А нищо не работи в театъра по-добре от символите, с които драматургът си служи. Нож с късо острие, затворническа блуза от Гуантанамо, облечен в черно палач с британски акцент в сърцето на Близкия изток са, взети заедно, символи на сила, професионализъм и възмездие.

Убийството през 1958 г. на иракския крал Фейсал Втори и на семейството и слугите му от военни заговорници и последвалото разчленяване на тялото на иракския пре-

миер Нури Саид от гъпата в Багдад – събития, които предизвестиха десетилетията на все по-тоталитарно управление, чиято кулминация беше Саддам Хюсеин. Театралното убийство на Джеймс Фули най-вероятно вещае нещо наистина ужасно, развиващо се в постмодерния Близък изток.

Със сигурност колкото е по-голям хаосът, толкова по-крайна е идеологията, произлизаща от него. Нещо вече се появи от хаоса в Сирия и Ирак, Либия и Йемен, където също цари хаос, може да ги очаква собствена версия на „Ислямска държава“. И не забравяйте преди всичко, че това, което видеото каза, е, че тези хора са буквално способни на всичко.

В БРЮКСЕЛ ПРОДЪЛЖАВАТ ПАЗАРЛЪЦИТЕ ЗА РЕСОРИ И ПОРТФЕЙЛИ

Кристалина Георгиева може да поеме данъчната политика и борбата с измамните в ЕК

Най-вероятно ще бъде лишена от зам.-председателско място в ЕК, измества я полякия

Номинираната за български еврокомисар Кристалина Георгиева с голяма вероятност ще получи ресора данъчна политика и борба с измамните. Това твърди електронното издание „Еурактив“, като се позовава на документ с предварителното разпределение на ресорите в новата европейска комисия. Разпределението е към 2 септември, уточнява изданието.

В момента текат неофициалните разговори на изборния за председател на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер с кандидатите за еврокомисари, предложени от страните членки. Според изданието документът не е окончателен, но на този етап съдържа някои изненади.

Досега Кристалина Георгиева отговаряше за политиката на ЕК при бедствия и хуманитарни кризи. След като кандидатурата ѝ за върховен представител на ЕС за външната политика и сигурността, не бе приета, от официалните български среди се чува уверения, че Георгиева ще получи добър и сериозен ресор и вероятно ще бъде един от зам.-председателите на ЕК.

Според цитирания от „Еурактив“ документ председателят на ЕК ще има шестима заместници и те ще бъдат подбрани сред номинираните, които са заемали високи постове в страните си. Което автоматично изключва Георгиева от списъка.

Зам.-председатели ще бъдат премиерите на Словения Аленка Братушек, на Латвия Валдис Домбровскис, на Естония Андрус Ансип. Такава позиция ще заемат още вицепремиерът на Полша Елжбиета Биенковска и външният

министър на Холандия Франс Тимерманс.

Италианката Федерика Могерини, която в събота беше избрана за върховен представител на ЕС за външната политика и сигурността, ще има също зам.-председателски функции.

Според италианското издание „Летера куантра тре“, цитирано от БТА, Юнкер вероятно ще има не шест, а седем „супер“ заместник-председатели. Те ще отговарят за координацията на работата на определени европейски комисари, заемащи определени ресори, продължава изданието.

Така например финландецът Юрки Катайнен вероятно ще е вицепрезидентът, който ще координира дейността на еврокомисарите за промишлеността, икономиката, вътрешния пазар и конкуренцията, пише в „Летера куантра тре“.

Федерика Могерини, която е бъдещ върховен представител на ЕС за външната политика, ще е и заместник-председател, който ще координира дейността в международната област, тоест разширяването, политиката на съседство, сътрудничеството и международната помощ, продължава да гради варианти изданието.

То посочва като други зам.-председатели холандеца Франс Тимерманс, който ще отговаря за търговията, и естонец Андрус Ансип (цифровите технологии). То обаче добавя сред номинираните словакът Марош Шефчович (според изданието ще вземе ресора вътрешни работи и правосъдие).

„Еурактив“ обаче посочва, че в новата ЕК

ще бъдат трансформирани някои ресори, други ще бъдат закрити. Ще липсват ресорите вътрешен пазар, цифров дневен ред, разширяване.

Сред зам.-председателите ще има с ресори енергиен съюз, растеж, икономически и паричен съюз, и така нареченият „Европейски семестър и социален диалог“.

„Еурактив“ твърди, че новата комисия ще бъде политически балансирана, като дванадесет от комисарите са от ЕНП, осем са от ПЕС и петима са от АЛДЕ, като двама от тях ще са зам.-председатели.

Великобритания и Франция нямало да получат избраните от тях портфейли. Въпреки че британският премиер Дейвид Камерън държеше кандидатът му да бъде заместник-председател, номинираният от страната му Джонатан Хил ще отговаря за енергетиката и климатичните промени и най-вероятно ще бъде под шапката на Домбровскис, който ще има ресора енергиен съюз.

Недоволство ще има вероятно и в Париж, тъй като френският президент Франсоа Оланд се бореше за икономическия ресор, но Пиер Московиси ще отговаря за конкуренцията.

За икономиката ще отговаря бившият финландски премиер Юрки Катайнен, който вече работи по портфолиото, след като досегашният еврокомисар от Финландия Оли Рен стана евродепутат.

Ако разпределението се запази в този вид, разочаровани ще бъдат Словакия, Испания и Чехия.

Досегашният еврокомисар за вътрешно-институционалните отношения и заместник-председател на ЕК Марош Шефчович ще получи доста по-слабия ресор развитие.

Испания, която също се надяваше на силно досие, ще отговаря за изследванията и иновациите.

Чешкият кандидат Вера Юрова, която искаше регионалното развитие, ще се грижи за транспорта.

Румъния дълго време се бори за земеделския ресор, а след това премиерът Виктор Понта обяви, че е договорил регионалното развитие. Според предварителната подредба обаче румънският еврокомисар ще получи досегашния „български“ ресор хуманитарна помощ.

„България може да се смята за жертва на включилата се късно в състезанието полякия Биенковска. Кристалина Георгиева, настоящият български комисар, отговаряща за хуманитарната помощ, която беше силен кандидат да замести Катрин Аштън като първи дипломат на ЕС, трябваше да получи комисар по бюджета в екипа на Юнкер“, пише „Еурактив“.

Най-малка е изненадата в комисията за Германия, или по-точно изобщо няма такава. Досегашният еврокомисар за енергетиката Гюнтер Йотингер ще отговаря за търговията в новата еврокомисия и именно това е позицията, която Германия искаше. Това означава още, че германският политик ще отговаря за преговорите със САЩ по спорното Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство.

Разпределението на ресорите в еврокомисията няма да стане преди 10 септември, прогнозира италианското издание „Летера куантра тре“.

СМОЛЯНСКОТО ДРУЖЕСТВО С НОВО РЪКОВОДСТВО

В навечерието на празника в Славейно бе утвърдено ново ръководно тяло на Регионалния съвет на СТДБ в Смолян.

Досегашният председател на Регионалния съвет и на смолянското дружество „Ламби Данаилов“ Андрей Печилков посочи, че съюзът в Смолян винаги е бил съпричастен с начинанията с патриотична насоченост в града. Активен е приносът на дружеството в националните научни форуми, провеждани в Смолян и страната. С особена яркост се отличават начинанията, посветени на 100 години от Балканската война, 110 г. от Илинденско-Преображенското въстание и др. За годишнината от Балканската война организацията взе участие в тържествената сесия на Община Смолян. Същите усилия бяха положени и за достойното отбелязване на 135 годишнина от Освободителната руско-турска война с провеждане на тържествена общинска сесия.

Заедно с Общобългарският комитет „Васил Левски“ редовно се отбелязва делото на Апостола. С голям интерес премина научната конференция в Стара Загора, посветена на инж. Никола Каишев от с. Чокманово-възстановител на опожарената Стара Загора по време на Руско-турската война.

В организираниите от Централното ръководство научни форуми смолянските тракийци също взеха активно участие с доклади

и съобщения, в това число и като съорганизатори. Използваме случая да благодарим на проф. Иван Филчев, който подкрепяше нашите инициативи.

Смолянското регионално дружество има своите авторски приноси в „Известия на Тракийския научен институт“. Похвална е дейността му в тържествата, провеждани в местността Свети дух край Славейно, известно още като Родопското Оборище, и националните тър-

жества в самото Славейно. Похвално е патриотичното дело на члена на Върховния комитет на СТДБ Таню Стайковски, който ежегодно финансира националните тържества там.

Общинският съвет в Смолян има решение за отпускане на база на дружеството, както и построяване на паметник на Капитан Петко Войвода.

На събраниято се избра ново ръководство. За председател на Регионалното ръководно тяло бе утвърден Панайот Драгомиров Денев, който има тракийски корени. За председател на клона на Тракийския научен институт бе избрана Таня Марева- директор на Регионалния исторически музей „Ст. Шишков“, за секретар Блага Илчева, а за членове – инж. Атанас Поппалов, Атанас Попатанасов, Елена Стоянова и Златка Петрова-отговорни сътрудници в Държавния архив и Регионалния музей.

Откриха паметник в Димитровград

ГЕОРГИ ДИНКОВ

В центъра на Димитровград, в парка пред Дома на техниката, бе открит паметник, посветен на воините от града и околността, загинали във войните в началото на миналия век. Броят на жертвите е 48 души. Най-младият е убит край Битоля и е бил само на 20 години, а най-възрастният е на 44 г. и е убит край Гюмюрджина. Певчески състав от Пенсионерски клуб „Ракowski“ изпълни възрожденски песни.

Народни борби на събора в Бориславци

На събора в с. Бориславци, посветен на 100 г. от завръщането на българите от Мала Азия, се проведе и народни борби. Тържествата започнаха с огласяването на поздравителното писмо от председателя на СТДБ Красимир Премянов. Сред гостите бяха председателите на тракийските дружества в

Хасково и Симеоновград и водачът на листата на БСП в района Чавдар Георгиев.

За борбите бяха дошли борци от цяла България, както и ветерани от клуба, станал европейски клубен шампион с треньор Петко Сираков. Организатор на спортното мероприятие бе змс Димо Костов – олимпийски медалист.

Голямата награда бе 250 кг теле и то бе спечелено от Димитър Кунчев от Асеновград. Втората награда – коч, спечели Станко Инджов от Златоград, който победи на финала Николай Добрев. Имаше много награди и при юношите.

Тържеството продължи до късно вечерта.

Съболезнователно писмо до близките на Валери Петров

Стоотици граждани дойдоха на 29 август в Народния театър в столицата, за да се простят с големия български поет, драматург и преводач Валери Петров.

Творецът почина на 27 август на 94 години, след като няколко дни по-рано беше приет във Военномедицинска академия в тежко състояние след прекаран инсулт.

Усещането е, че днес не става

въпрос за сбогуване, а за последна среща с близък човек, която обаче не е краят. Това бе един от водещите мотиви в думите на хората, дошли на поклонението.

Председателят на СТДБ Красимир Премянов връчи съболезнователно писмо на роднините и близките на големия поет.

Отиде си един мъдрец. Един благородник и добър човек, който с творчеството си ни учеше да

бъдем хора – искрени, честни, щедри в мислите и делата си.

Неговият живот бе синоним на онези духовни ценности, които са идеал за всяка цивилизована държава. Тихият мъдрец Валери Петров отиде при мечтите си.

Поклон пред светлата му памет! – се казва в съболезнователното писмо на председателя на СТДБ Красимир Премянов.

Честито!

Централното ръководство на СТДБ и редакцията на в. „Тракия“ поздравяват най-сърдечно рождениците на съюза:

- Илия Вангелов Караманов – Асеновград 1.9.1930 г.
- Вели Светлинов Чаушев – София 11.9.1934 г.
- Кирил Петков Сарджев – Хасково 23.9.1949 г.
- Калинка Згурова Кънева – София 25.9.
- Йордан Костадинов Гевренов – Плевен 21.9.1931 г.
- Любомир Шопов – София 24.9.1942 г.

Абонамент 2015 г.

Приятелю, отново дойде време за абонаментна кампания. Абонаментът за новата 2015 г. може да бъде извършван както до сега – в най-близкия клон на „Български пощи“ или в местното тракийско дружество, ако председателят му е готов да организира това.

И през следващата година цената на в. „Тракия“ се запазва, като за година абонаментът е 9.60 лв., а половин година е 4.80 лв., а за тримесечие 2.40 лв. Сумата не е голяма и е по джоба на повечето тракийци. Най-късно до 10 декември отговорниците за абонамента в дружествата трябва да изпратят до редакцията списък с трите имена, адреса и срока, за който са се абонали хората. Самите суми ще се преведат на сметката на СТДБ.

Ако искате да научите навреме за събитията в съюза, ако искате да следите развитието на въпросите, свързани с тракийската кауза или да разкажете за мероприятията, организирани от вашето дружество, трябва да направите абонамента си навреме.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А Печат: Алианс Медиапринт

Абонирайте се!

Каталожен номер

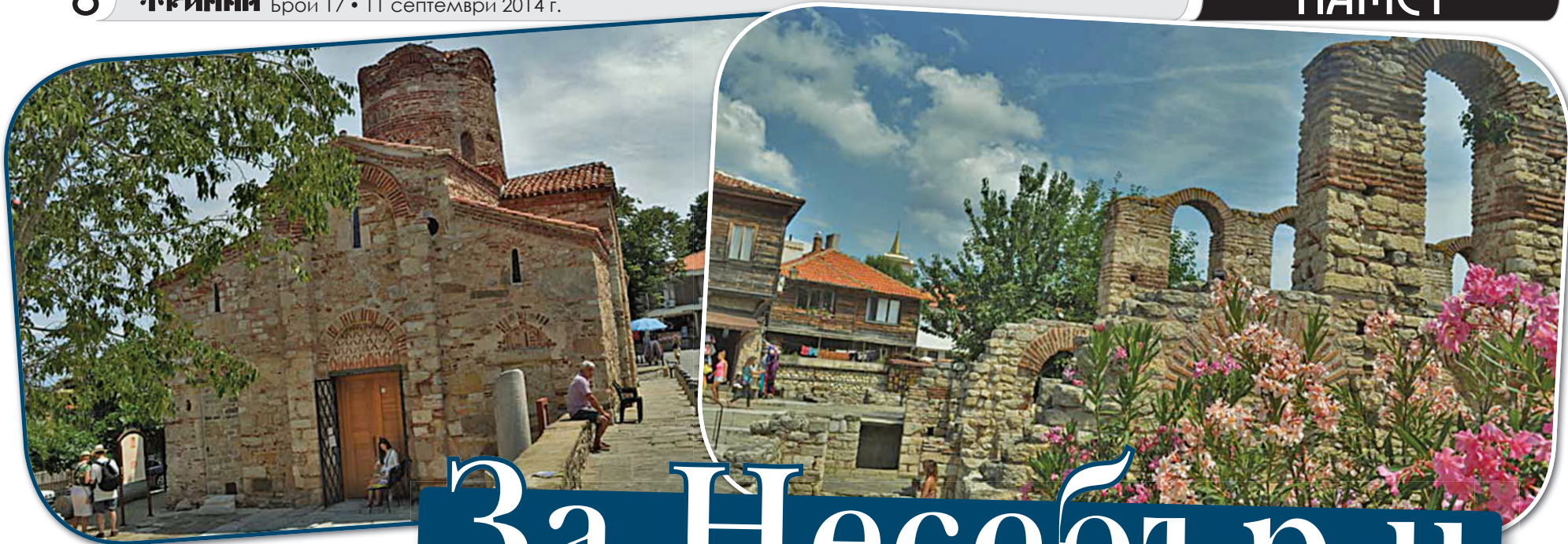
759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, проф. Иван ФИЛЧЕВ, Никола Инджов и Тодор Коруюв; Главен редактор: Соня АНГЕЛОВА
e-mail: vestrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Валентина АНГЕЛОВА (Бургас) – 0887 794 455; Веселина АЛЕКСИЕВА (Варна) – 0888 89 59 27; Наско ТОДОРОВ – 0878 83 39 92; Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/884 25 59; Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) – 044/62 48 53; Виолета ФИЛИПОВА (Смолян) – 0301/63 008; Златка МИХАЙЛОВА (Хасково) – 038/632 060; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03; Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40
Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)
IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

За Несебър и неговите църкви

ВЕНЕТА НИКОЛОВА

Наскоро България отново влезе в поредната туристическа класация, но този път със Стария Несебър – едно от най-красивите и пропити с хилядолетна история места на родното Черноморие. Полуостровният град, който е под защитата на ЮНЕСКО, зае достойно място в класация за 10-те най-култови кътчета на Балканския полуостров. В нея попаднаха емблематични места като Метеора в Гърция, Охрид в Македония, замъкът на граф Дракула в Бран, Румъния и пр. А това, което превръща Несебър в уникална забележителност, са множеството му археологически останки и най-вече скупването на толкова много църкви върху тази малка педя земя.

Петнадесет – толкова са разкритите и консервирани до момента църкви в Несебър, всяка със своята история, дух и архитектура. И всички те са разположени на полуостров, дълъг 840 метра и широк не повече от 350 м. Тесният провлак, който свързва Стария Несебър със сушата, отвежда до една от най-старите раннохристиянски митрополии в Европа. В продължение на повече от хилядолетие градът е бил водещ религиозен център в тази част на Европа. А иначе първите свидетелства за човешко присъствие са от VI в. пр. Хр., когато на това късче земя е имало тракийско селище. По-късно на негово място израства укрепен град-държава с амфитеатър и дори с авангардна за времето си водопроводна мрежа.

Повечето църкви на Стария Несебър обаче са от Средновековието, когато градът преживява небивал разцвет. „Именно заради уникалните си църкви, той е включен в списъка на ЮНЕСКО за световно културно

наследство“ – обяснява Мартин Желев от археологическия музей в Несебър. Според исторически източници през вековете тук е имало около 40 църкви, много от тях обаче са били заличени с времето. А иначе първите базилики датират от V век, когато градът поддържа много близки отношения с Константинопол по море. Именно по това време Несебър преживява своя първи възход в културно и религиозно отношение.

„По римско време, Черноморието ни било на ръба на империята, далеч от столицата, но когато тя се разделила на две части през V в. и новата столица Константинопол

се оказва съвсем наблизо, това дава мощен тласък на културата в града“ – обяснява Мартин Желев. „Започва бурно строителство на църкви, което продължава и през Средновековието, и дори по време

на османското иго. Мощен подем Несебър преживява и през XIV век при управлението на българския цар Иван Александър, който строи нови и нови църкви и манастири. Интересното е, че и несебърската школа по иконопис продължава да функционира дори през османския период, като е особено активна през XVII–XVIII век. Повлияна е от византийските иконописни центрове Атон, остров Крит и пр.“

Учебник по църковна архитектура – така специалистите наричат Стария Несебър. Но не е необходимо да си експерт или да притежаваш стабилни познания по история или иконография, за да оцениш цялата тази съхранена през вековете красота и изящество. В момента община Несебър работи по проект, който ще

свързва всички петнадесет разкрити църкви в туристически маршрут. А безспорният шедьовър сред тези бижута на църковната архитектура е „Св. Стефан“.

„Това е най-посещаваният обект и единствената църква с почти изцяло запазени оригинални стенописи от XVI век“ – твърди Мартин Желев. „Строена е през X век, но от този период има останали само малки фрагменти от стенописите. Друг уникален храм е църквата „Христос Пантократор“, разположена на площада до пощата. Тя е най-добре запазената. Само камбанарията ѝ е малко разрушена, а иначе е автентична в оригиналния си вид от XIV век, когато е строена. Възщност много църкви в града са от периода XIII–XIV в. Емблематична обаче е „Св. София“ или Старата митрополия, която е най-голямата строена някога в Несебър църква. Постройката е от V век! А знаете, че на малко места в България, а и в Европа, може да видите следи от църкви от този далечен период.“

В продължение на повече от хилядолетие тук строителството на църкви не е прекъсвало. А наличието на множеството добре запазени храмове се дължи на факта, че градът е разположен на малък полуостров, донякъде изолиран от сушата и от досега на вражески сили. Нищо чудно, че Старият Несебър е обявен за архитектурен и археологически резерват. Това е и единственият цял български град, включен в списъка на ЮНЕСКО.

Снимки: авторът

